

Talousarvio 2024 ja taloussuunnitelma vuosille 2025 - 2026

Tekla 20.11.2023 § 99
67/02.02.00/2023

Kuntalain 110 §:n (410/2015) mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja –suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 26.9.2022 § 72 päivitetyn asiakirjan Pyhäjärven kaupunkistrategia 2030. Pyhäjärven uusi strategia ulottuu vuoteen 2030 saakka. Strategia perustuu valmisteluprosessin kautta tunnistettuihin tulevaisuuden muutostekijöihin ja sisältää Pyhäjärven kehittämisen pitkän aikavälin tahtotilan, johon yhteisesti sitoudutaan. Valmistelussa on hyödynnetty kaupunginvaltuuston strategiakyselyä, kuntalaiskyselyä, järjestökyselyä sekä hyvinvointikyselyä.

Pyhäjärven strategian 2030 strategisiksi painopisteiksi on valittu:

1. Infra, osaaminen, saavutettavuus
2. Elinvoima ja hyvinvointi
3. Vahva ja mahdollistava kaupunki
4. Yhteistyö ja vuorovaikutus

Talousarviovalmistelussa otetaan huomioon strategian päivittämiseen liittyvät muutokset. Taloussuunnitelma laaditaan talousarvion kanssa samanaikaisesti, joten vuosi 2023 on samalla talousarviovuosi ja taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Valtuusto hyväksyy talousarviossa toimielimille tehtäväkohtaiset toiminnalliset tavoitteet, sitovat määrärahat, tuloarviot ja tunnusluvut. Tavoitteet johdetaan Pyhäjärven kaupunkistrategiasta 2030. Tavoitteiden ja mittarien laadinnassa on tehtävä jatkuvaa arviointia siitä, ovatko tavoitteet ja mittarit selkeitä ja ajantasaisia.

Talousarvioon otetaan toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio otetaan bruttomääräisenä. Kaupunginhallitus ja lautakunnat hyväksyvät talousarvioon perustuvat käyttösuunnitelmat.

Talousarvion laadinnassa on noudatettava Suomen Kuntaliiton päivitettyä Kuntien ja Kuntayhtymien talousarvion laatimissuosituksia.

Talouden tasapainottamisen yhteydessä päätetyt toimenpiteet otetaan huomioon talousarviovuoden 2023 sekä taloussuunnitelmavuosien 2024 - 2025 laadinnassa.

Pyhjäjärven kaupungin vuoden 2022 tilinpäätös sisältää ylijäämää noin 2,24 M€. Taloussuunnitelmakauden talouden tasapainoon vaikuttaa merkittävästi kuntaan kohdistuvat tuulivoimainvestointien kautta saatavat kiinteistöverotulot. Kuntalain mukaan kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Toimintatuotot

Talousarviovalmistelun yhteydessä toimielimet käyvät läpi maksut ja taksat, jotka tarkistetaan yleisen kustannustason kehitystä tai lainsäädännön enimmäistasoa vastaaviksi. Uudet käyttö- ja palvelumaksut valmistellaan ja esitetään talousarvion laadinnan yhteydessä.

Toimintakulut

Pyhjäjärven kaupungin talousarvion 2024 laadinnassa lähdetään siitä, että aikaisemmin päätetyt sekä valmistelussa olevat tasapainottamiseen liittyvät toimenpiteet laitetaan täytäntöön talousarviota ja taloussuunnitelmaa laadittaessa. Käyttötalouden uudet menoesitykset on esitettävä sisältäen perustelut ja taloussuunnitelmat.

Vuoden 2023 alusta alkaen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä palo- ja pelastustoimen kustannukset siirtyivät hyvinvointialueille. Hallinto-, maaseutu-, hyvinvointi- ja teknisten palvelujen osalta toimintakulujen ennakoiminen helpottuu, koska näiden toimintakulujen osalta ei ole odotettavissa yhtä suuria vaihteluita kuin sotekulujen osalta.

Valmistelun aikataulu

Kaupunginhallitus linjaa talousarvion laadintaohjeet 12.6.2023.

Toimialueet antavat ehdotukset talousarvioksi ja taloussuunnitelmaksi syyskuun aikana, viimeistään lokakuun alussa. Johtoryhmä käy läpi talousarviot ja -suunnitelmat ennen lautakuntakäsittelyä.

Johtoryhmän ja kaupunginhallituksen talousarviovalmisteluun varataan aikaa lokakuun ja marraskuun aikana.

Kaupunginvaltuusto päättää veroprosenteista viimeistään lokakuun lopussa. Kiinteistöverolain mukaan kunnan tulee ilmoittaa kiinteistöveroprosentit Verohallinnolle viimeistään verovuotta edeltävän vuoden marraskuun 17. päivänä.

Kaupunginhallitus antaa esityksen kaupunginvaltuustolle talousarviosta 2024 sekä vuosien 2025 – 2026 taloussuunnitelmasta 27.11.2023.

Kaupunginvaltuusto päättää vuoden 2024 talousarviosta ja vuosien 2025 – 2026 taloussuunnitelmasta joulukuussa.

Esittelijä

Tekninen johtaja Laukkanen Sami

Päätösehdotus

Lautakunta hyväksyy vuoden 2024 talousarvioehdotuksen ja taloussuunnitelman vuosille 2025 - 2026 sekä investoinnit vuosille 2024 - 2026 ja esittää ne kaupunginhallituksen ja edelleen valtuuston hyväksyttäväksi.

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti.